

ក្រសួងបរិស្ថាន

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

**កម្ពុជាបំពេញតាមតម្រូវការប្រតិបត្តិការ និងហិរញ្ញប្បទាន ឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង
ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ**

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៣ - វេទិកាជាតិលើទី៣ ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបានបញ្ចប់នៅថ្ងៃ ព្រហស្បតិ៍នេះជាមួយនឹងការអំពាវនាវពី តំណាងរាជរដ្ឋាភិបាលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងសង្គមស៊ីវិលឱ្យលើកកម្ពស់ភាព ជាដៃគូកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងហិរញ្ញប្បទាន ឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង ក្នុងដំណើរការរៀបចំកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ក៏ដូចជា ការកៀរគរ និងប្រើប្រាស់ធនធាន សំដៅពង្រឹងប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផលនៃការចាត់វិធានការឆ្លើយតបនឹងការ គម្រាមកំហែងពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

វេទិកាជាតិនេះ បានគូសបញ្ជាក់ពីភាពចាំបាច់ក្នុងការធានាការផ្តល់ថវិកាគ្រប់គ្រាន់ ឱ្យស្របនឹងអ្វីដែល សហគមន៍អន្តរជាតិបានសន្យារួចហើយ ក៏ដូចជាក្នុងការគាំទ្រផែនការ និងប្រព័ន្ធជាតិ។ វេទិកាជាតិបានបញ្ជាក់ថា សហគមន៍អន្តរជាតិ ត្រូវតែរួមចំណែកក្នុងការជួយគាំទ្រប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ដូចជាកម្ពុជា។ ជាបឋម សហគមន៍ អន្តរជាតិ ជាពិសេសប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវអនុវត្តតាមការសន្យារបស់ខ្លួន ក្នុងការផ្តល់ថវិកាប្រមាណ១០០ពាន់លាន ដុល្លារអាមេរិកដែលជាហិរញ្ញប្បទានថ្មីបន្ថែមទៀត ក្នុង១ឆ្នាំៗ ដើម្បីគាំទ្រសកម្មភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នៅត្រឹម ឆ្នាំ២០២០។ កន្លងមក លទ្ធផលដែលយើងទទួលបានហាក់ដូចជាតិចតួចជាងការរំពឹងទុក ហើយកង្វះខាតហិរញ្ញ វត្ថុនៅចន្លោះឆ្នាំ២០១៣ និង២០២០ នៅតែមានទំហំធំធេងនៅឡើយ។ ការទទួលបានថវិកាខាងក្រៅ គឺជាកត្តា សំខាន់បំផុត សម្រាប់ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួចដូចជាកម្ពុជា ដែលស្ថិតក្នុងចំណោមប្រទេសងាយរងគ្រោះបំផុតពីការ ប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ។ លើសពីនេះ សហគមន៍អន្តរជាតិត្រូវតែជៀសវាងនូវការប្រើប្រាស់យន្តការខុសៗគ្នាច្រើន បែបច្រើនយ៉ាង ដែលនាំឱ្យថ្លៃចំណាយកាន់តែខ្ពស់សម្រាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍។ ហិរញ្ញប្បទានអាកាសធាតុ គួរ តែផ្តល់តាមរយៈគម្រោងដែលមានលក្ខណៈសុខដុមរមនីយកម្មស្របនឹងអាទិភាព និងប្រព័ន្ធជាតិរបស់ប្រទេសទទួល ជំនួយ។

ឯកឧត្តម **សេ សីលវ៉ា** អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានថ្លែងនៅក្នុងសុន្ទរកថាបើក នាថ្ងៃព្រហស្បតិ៍នេះថា៖ «កម្ពុជាគឺជាប្រទេសដែលត្រូវបានគេចាត់ចូលក្នុងចំណោមប្រទេស១០ដែលងាយរងគ្រោះ ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបំផុត ដូច្នេះការធានាឱ្យមានថវិកាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បន្តនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ គឺមានសារៈសំខាន់ណាស់»។ ឯកឧត្តមបានបន្ថែមថា «ក្នុងរយៈពេលបីឆ្នាំចុងក្រោយនេះ កម្ពុជាបានកៀរគរទឹក ប្រាក់ច្រើនជាង ២៥០ លានដុល្លារអាមេរិក រួចមកហើយពីប្រភពផ្សេងៗ សម្រាប់គាំទ្រដល់សកម្មភាពឆ្លើយតបនឹង ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ គោលដៅចម្បងសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជានាមរយៈពេលពីរបីឆ្នាំបន្ទាប់នេះ គឺទទួលបាននូវ ហិរញ្ញប្បទានផ្ទាល់ពីមូលនិធិអាកាសធាតុសាកល ដូចជាមូលនិធិបន្ត និងមូលនិធិអាកាសធាតុបែតង តាមរយៈការ ជំរុញឱ្យមានការទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការនូវអង្គការអនុវត្តន៍ជាតិ»។

នៅក្នុងពិធីបិទនៃវេទិកាជាតិលើកទី៣ ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ឯកឧត្តម **សាមូ អូហ្សាន់ណា** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងបរិស្ថាន បានគូសបញ្ជាក់ជាថ្មី អំពីការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីធ្វើការជាមួយដៃគូទាំងអស់ ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ឯកឧត្តមបានមានប្រសាសន៍ថា៖ «ការរួមចំណែករបស់យើងនៅក្នុងការបង្កបញ្ហានេះ គឺមានស្តួចស្តើងតិចតួចបំផុត ទាំងក្នុងអតីតកាល និងពេលអនាគត។ ដោយពិតទៅ យើងគឺជាជនរងគ្រោះរបស់បញ្ហាមួយ ដែលយើងមិនមែនជាមូលហេតុផងនោះទេ។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី យើងមានបំណងចង់ជាផ្នែកមួយនៃដំណោះស្រាយបញ្ហាសកលនេះ។ ព្រោះថា ការដោះស្រាយបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុ មិនមែនគ្រាន់ជាជម្រើសមួយនោះទេ តែគឺជាផ្លូវតែមួយគត់ដើម្បីធានាដល់ការរស់រានមានជីវិតនិងការរីកចម្រើនរុងរឿង។ ពីព្រោះយើងជឿជាក់ថា ការចូលរួមដោះស្រាយបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុនឹងផ្តល់នូវប្រយោជន៍ ទាំងផ្នែកនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ចបរិស្ថាន និងបច្ចេកវិទ្យា។ សំខាន់បំផុត ដោយសារយើងជឿជាក់ថា យើងអាចបង្វែរវិបត្តិនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនេះ ឱ្យទៅជាឱកាសថ្មីសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍមួយដែលបែតង បញ្ចេញកាបូនតិច ធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ សមធម៌ចីរភាព និងពឹងផ្អែកលើចំណេះដឹង»។

ចំណុចសំខាន់នៃពិធីនេះគឺការប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នូវផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា ដោយសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលជាឯកសារផែនការជាតិលើកដំបូងបង្អស់ សម្រាប់ណែនាំអំពីវិធានការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅកម្ពុជា។ លើសពីនេះ វេទិកាបានពិភាក្សាអំពីសេចក្តីព្រាងគោលដំហែររបស់កម្ពុជាសម្រាប់សន្និសីទកំពូលលើកទី១៩ នៃអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅនៅទីក្រុងវ៉ាស៊ីន្ទ័រ ប្រទេសប៉ូឡូញ។ គោលដំហែរមួយក្នុងចំណោមគោលដំហែរទាំងនោះគឺ កម្ពុជាបានជំរុញឱ្យប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ស្ថាប័ននានារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និងអង្គការអន្តរជាតិ ត្រូវផ្តល់ការគាំទ្រទាំងផ្នែកថវិកា និងបច្ចេកទេសឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ដោយគ្មានការពន្យារ ជាមួយនឹងនីតិវិធីដែលអាចទទួលយកបាន និងមានភាពបត់បែនសម្រាប់ផែនការបន្តជាតិ នៅប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍។

កំណត់សម្គាល់សម្រាប់អ្នកសារព័ត៌មាន៖

វេទិកាជាតិលើកទី១ ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ បានប្រារព្ធនៅឆ្នាំ២០០៩ ដោយបានបញ្ចូលបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងរបៀបវារៈនៃការអភិវឌ្ឍរបស់កម្ពុជាដោយជោគជ័យ។ ចាប់ពីពេលនោះមក កិច្ចប្រឹងប្រែងជាច្រើនក្នុងការរៀបចំគោលនយោបាយប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា និងតាមរយៈវេទិកាដៃគូពិភាក្សាគោលនយោបាយដែលមានលក្ខណៈស្ថាបនា បានធ្វើឱ្យប្រទេសកម្ពុជាចាប់ផ្តើមដំណើរការរៀបចំគោលនយោបាយ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិដែលមានភាពរឹងមាំ។

វេទិកាជាតិលើកទី៣ នេះ រួមមានបទបង្ហាញដោយអ្នកជំនាញការ អំពីបច្ចុប្បន្នភាពនៃរបកគំហើញចុងក្រោយទាក់ទងនឹងផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅកម្ពុជានិងក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ វឌ្ឍនភាពដែលកម្ពុជាសម្រេចបាននៅថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ក៏ដូចជាប្រធានបទពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនទៀត ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញប្បទានអាកាសធាតុ និងដំណើរការចរចាថ្នាក់អន្តរជាតិ។ អ្នក

ចូលរួមច្រើនជាង ៧០០នាក់ មកពីស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល គ្រឹះស្ថានសិក្សា យុវជន និងវិស័យឯកជន នឹងចូលរួមនៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍នេះ រហូតដល់ថ្ងៃទី ០៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៣។

ក្រសួងបរិស្ថានគឺជាស្ថាប័នបង្គោលនៃអនុសញ្ញាក្របខ័ណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ជាសមាជិកក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (IPCC) និងជាស្ថាប័នជាតិទទួលបន្ទុកយន្តការអភិវឌ្ឍន៍ស្ថាត។

គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ គឺជាស្ថាប័នបង្គោលក្នុងការរៀបចំអង្គវេទិកានេះ និងជាស្ថាប័នបង្គោលក្នុងការរៀបចំគោលនយោបាយប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលសមាជិកមកពី ២០ ក្រសួង-ស្ថាប័ន ដោយមាន សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាប្រធានកិត្តិយស។

នាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៃក្រសួងបរិស្ថាន ដែលជាលេខាធិការដ្ឋាននៃគណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ជាអ្នកសម្របសម្រួលសំខាន់នៃអង្គវេទិកា និងមានតួនាទីស្នូលលើការងារប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

វេទិកាជាតិអាចដំណើរការទៅបានដោយមានការចូលរួមពីក្រសួងបរិស្ថាន និងមានការឧបត្ថម្ភពីកម្មវិធីសម្ព័ន្ធភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា (CCCA)។ CCCA គឺជាកម្មវិធីទូលំទូលាយបែបច្នៃប្រឌិតថ្មីមួយដែលដឹកនាំដោយក្រសួងបរិស្ថាន និងជាកិច្ចផ្គត់ផ្គង់មហាគម្រោងនិយមនិយមភាពអឺរ៉ុប (EU) ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិនៃប្រទេសដាណឺម៉ាក (Danida) ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិនៃប្រទេសស៊ុយអែដ (Sida) និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិប្រចាំកម្ពុជា (UNDP)។ វេទិកាជាតិ ក៏ទទួលបានការគាំទ្រថវិកាបន្ថែមពី កម្មវិធីបរិស្ថានរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ (UNEP), ជំនួយព្រះវិហារប្រទេសជានីដា (DCA), អង្គការវេទិកាមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ស្តីពីកម្ពុជា (NGO Forum) និងបណ្តាញប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា (CCCN)។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីវេទិកាជាតិនេះ សូមទាក់ទង លោកស្រី នៅ រស្មី មន្ត្រីកម្មវិធីសម្ព័ន្ធភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា តាមរយៈលេខទូរស័ព្ទ (+៨៥៥)៧៧ ៥៣ ៥៣ ៩២ ឬ reaksmey.neou@camclimate.org.kh

